

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

13 Vtrum qui in sæculo sunt peccatores sint ad religionem attrahendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

est abſtinentia. Cum autem ieiunat implens uotū, ad ſum abſtinentiæ facit ex latría, quæ cum ordinet nos ad Deum, eſt nobilior uirtus quam abſtinentia, uel quæcumque alia uirtus, quæ ordinat nos circa bona creata: pp quod Aug. dicit in lib. de uirginitate, qd nec uirginitas, quia uirginitas eſt, honorat, ſed quia eſt Deo dicata, quam uouet & ſeruat continētia pietatis. Quod ergo Proſper dicit. Sic abſtinere debemus, ut non nos ieiunandi, uel abſtinendi neceſſitati ſubdamus, intelligendum eſt de neceſſitate coactionis, quæ uoluntatem excludit. Vnde ſubdit. Ne tam non deuoti, ſed inuiti rem uoluntaria faciamus: neceſſitas autem uoti & iuramenti non excludit uoluntatem, ut dictum eſt.

Dicendum autem eſt ulterius, quod ſi illi qui ieiunant ex uoto, non placet ſecundum ſe ieiunium, placet tamen ſibi impleto uoti, magis meretur cæteris paribus, quam ille ieiunans cui placet ſecundum ſe ieiunium, quia magis eſt meritorium delectari in actu latría, quam in actu abſtinentiæ.

AD QUARTVM dicendum, quod duplex eſt difficultas. Vna quæ eſt ex arduitate operis ſicut uirginitas ſeruare, & huiusmodi: & talis difficultas facit ad augmentum uirtutis. Alia difficultas eſt ex impedimentis & periculis imminentiſſimis. Et talis difficultas non facit ad augmentum uirtutis, ſed ad diminutionem ipſius. Non enim uidetur eſſe prudēs nec multum amare bonum uirtutis qui a pericula non cauet, & talis difficultas ad bene uiuendum imminet in ſæculo remanentibus.

AD QVINTVM dicendum, qd illa fuit ratio uigilantiæ hæretici, ut patet per Hier. qui dicit in lib. contra uigilantium. Non ſunt a ſtudio ſuo monachi deſerendi quamuis a te lingua uiperæ morſus ſe uiſſimos patiantur, quibus argumentaris, & dicis. Si omnes ſe claſerint & fuerint in ſolitudine, quis celebrabit Eccleſias: quis ſæcularis hoſtes lucrificiet? quis peccantes ad uirtutes poterit exhortari? Hoc enim modo ſi omnes tecum fati ſint, ſapiens eſt quis poterit? & uirginitas non eſt approbanda. Si enim omnes uirgines fuerint, nuptiæ non erunt, & interibit humanum genus. Rara eſt uirtus, neceſſaria pluribus appetitur. Scilicet eſt ergo huiusmodi timor, cum religionis bonum ſit difficile & arduum, ut pauci religionem intrent in comparatione multitudinis in ſæculo remanentis, ſicut ſi quis timeret hauere aquam, ne flumen deficeret.

ARTICVLVS XIII.

Vtrum qui in ſæculo ſunt peccatores, ſint ad religionem attrahendi.

AD TERTIUM ſic proceditur. Videtur qd illi qui ſunt in ſæculo peccatores, non ſunt ad religionem attrahendi. Oportet enim prius exercitari in operibus preceptorum, qd intrare ad impletionem conſiliorum, ut de minori perueniatur ad maius: ſed illi qui ſunt peccatores in ſæculo, non ſunt exercitati in operibus preceptorum, ergo non ſunt attrahendi, uel recipiendi in religione, quia oportet ſeruari conſilia.

SED CONTRA eſt, quod Dominus Matthæum publicanum ad ſtarum perfectionis uocauit, ut habetur Matth. 9. Omnis autem Chriſti actio noſtra eſt in ſtructio, ergo etiam & nos debemus peccatores, qui ſunt in ſæculo, ad religionem aduocare, & ſuſcipere.

RESPON. Dicendum, qd maxime utile eſt peccatoribus, ut ad religionem tranſeant. Peccatoribus enim duo ſunt neceſſaria ad ſalutē. Primo qd eſt, ut de peccatis pteritis penitentiam agant. Secundo, ut de cetero a peccatis abſtineant. Ad utrumq; autem horum

A maxime operatur religio. Primo enim ſtatus religionis eſt ſtatus perfectiæ penitentiæ, & nulla ſatisfactio adæquari poteſt penitentiæ religioſorum, qui & ſe, & ſua totaliter Deo dant: unde pro nullo peccato imponi poteſt homini pro penitentiâ, ut religionem introeat, & in commutationem ſatisfactionis quantumcumque grauis, conſultatur tantum religionis ingreſſus, ut patet 33. q. 2. ca. Admonere, ubi Stephanus papa quendam qui uxorem interfecerat, inducit ut ingreſſatur monaſterium, & humiliatus ſub manu Abbatis cuncta obſeruet quæ ſibi fuerint imperata, alioquin inuigilabit ei grauiſſimam penitentiam, ſi eligat in ſæculo remanere. Similiter etiam ad uitanda peccata plurimum ualeat religionis ſtatus. Difficile enim eſt quod in ſæculo commorantes a rebus mundi non alieſantur, pp quod Mat. 19. ſecundum expoſitionem Chryſ. Dominus hoc dicit eſſe impoſſibile, qd diues qui ſ. diuitijs inhæret per amorem, intret in regnum celorum: ſed quod diues qui habet diuitias, intret, eſt ualde difficile, unde & eccl. 3. 1. dicitur. Beatus diues, qui inuentus eſt ſine macula. Et huiusmodi difficultatem ſubdit dicens, Quis eſt hic, & laudabimus eum? propter quod, ut Greg. dicit Sancti uiri ut ab illicitis abſtineant, etiam licita præmittunt, unde manifeſtum eſt quod non peccant, ſed laudandi ſunt qui peccatores ad religionem trahunt. Nam & Dominus de ſeipſo dicit. Non ueni uocare iuſtos, ſed peccatores ad penitentiam.

AD ILLUD ergo quod in contrarium obicitur, dicendum, quod illa rō procedit & contra rōnē doctrinæ euangelicæ, & contra rōnē philoſophiæ. Contra doctrinam quidem euangelicam, quia conſilia euangelica ad hoc dantur, ut per ea homo facilius ſalutem conſequatur. Vnde ſtatus ſæcularium periculoſior eſt dñi, quam religionis ſtatus. Scilicet eſt autem dicere, quod alicui qui debilior eſt propter peccata que commiſit, non ſit ad ſecuriorem uitam fugiendum. Eſt etiam contra doctrinam philoſophicam, quæ docet illos qui ſunt ad uitia proni, in contrarium debere reflekti, ſicut faciunt illi qui tortuoſa lignorum dirigunt.

ARTICVLVS XIII.

Vtrum quis abſq; peccato poſſit aliquem iuramento aſtringere quod religionem non intret.

CIRCA quartum ſic proceditur. Videtur quod aliquis abſque peccato poſſit aliquem iuramento aſtringere ad hoc, quod religionem non intret. Quod enim licitum eſt fieri, licitum eſt iurare: ſed licitum eſt alicui ſæculari, quod nunquam religionem intret, ergo licite poteſt hoc iurare. Qui ergo tali iuramento aliquem aſtringit, non peccat, quia non facit eum iurare aliquid illicitum.

SED CONTRA. Propoſitum intrandi religionem eſt a ſpiritu ſancto eſt, ut habetur 19. q. 1. c. Duæ ſed reſiſtere inſtinctui ſpiritus ſancti eſt graue peccatum de quo Stephanus rephedit Iudæos, Act. 7. dicitur. Vos ſemp ſpiritus ſancti reſiſtiſtis, ergo ille qui aliquem iurō aſtringit ad non intrandū religionem, grauitè peccat.

RESPON. Dicendum, quod ſicut ſupra dictum eſt, in actibus humanis non eſt aliquid ſimpliciter iudicandum licitum, uel illicitum propter id quod accidit in aliquo particulari caſu, ſed propter id quod eſt ut in pluribus, ſicut eſt in rebus naturalibus. conſideratur, qd in pluribus eſt. Cōtingit autē in aliquo caſu, quod abſque peccato aliquis poteſt aſtringere aliquem iuramento ad hoc quod religionem non intret, puta, ſi eſſet matrimonio ligatus, & uellet abſque conſenſu uxoris religionem intrare, Quodlib. S. Tho. C vel

b. 103.

b. 109. a. b. ad 2. & 109. a.

ar. no. & 12. q. 62. ar. 1. ca. h. & ad 2. & ar. 9. huius.